

HET CONFLICT IN DE KNDB

DOOR MICHEL HORN EN HERMAN VAN WESTERLOO

Op 21 mei van dit jaar, tijdens de jaarvergadering van de KNDB, werd het hoofdbestuur tot aftreden gedwongen. De kritiek die de heer Levels op zijn medebestuurleden leverde was er de oorzaak van.

In februari van dit jaar heeft Levels zijn ongenoegen over het functioneren van het bestuur kenbaar gemaakt in een brief, die o.a. was gericht aan de leden van het hoofdbestuur en aan de provinciale besturen. Naar aanleiding daarvan werd een zgn. commissie van goede diensten ingesteld, bestaande uit de heren Van den Elzen, Meure en Van de Vreugde, teneinde een en ander te onderzoeken. De commissie bracht een tweetal rapporten uit, maar een oplossing voor het conflict werd niet gevonden.

Enige dagen voor de jaarvergadering heeft Levels opnieuw een brief geschreven; nu alleen gericht aan de provinciale besturen. Hierin maakte hij op niet mis te verstane wijze al zijn grieven kenbaar en lijkt zijn kritiek voornamelijk gericht tegen het dagelijks bestuur (Fijen-voorzitter, Schotanus-secretaris en Bos-penningmeester), waarvan vooral Bos het moet ontgelden. Ook tijdens de vergadering heeft het er alle schijn van dat de kritiek zich op hem toespitst. Goed, u weet het reeds, het bestuur ging heen. Maar op deze wijze afscheid nemen is niet prettig. Vele jaren van hard werken, die bij een normaal afscheid bij velen in de herinnering zouden blijven voortleven, schijnen door zo'n gebeurtenis snel vergeten te worden. Het is alsof men plotseling het goede dat in het belang van ieder KNDB-lid werd gedaan niet meer ziet.

Om nu beide partijen de gelegenheid te geven zich te rechtvaardigen, volgen hieronder twee interviews. Het eerste met Levels, het tweede met Schotanus (als vertegenwoordiger van de "tegenpartij", het dagelijks bestuur; Bos was met vakantie).

We hopen dat deze interviews de lezer in staat zullen stellen het conflict enigszins te beoordelen.

Een commissie van drie personen, bestaande uit de heren Meure, Thunissen en Van Vloten, is inmiddels belast met de formering van een nieuw bestuur, dat binnen drie maanden op een Algemene Vergadering gekozen zal moeten worden.

LEVELS OVER HET CONFLICT

Op 17 mei stuurde Levels een brief naar de provinciale voorzitters, waarin hij op (te?) krachtige wijze zijn positie uiteenzette. Levels over die brief:

"Die brief was eigenlijk meer het beantwoorden van vragen die mij door verscheidene provinciale voorzitters zijn gesteld, dus niet zozeer een eigen initiatief. De voorzitters die niets hebben gevraagd, hebben wel ter kennisneming een afschrift gehad. Die brief is ook niet de oorzaak van de moeilijkheden. Dat is de omstandigheid dat ik al sinds lang onvrede heb met het feit, dat het D.B. van de KNDB het beleid uitmaakt, terwijl de

rest van de bestuursleden het moeten uitvoeren. Volgens mij moet het precies andersom zijn. Het D.B., ik heb het ook zo geschreven, soleerde en maakte helemaal de dienst uit. Dat gaf bij sommige andere bestuursleden geen onvrede, omdat die het zitting hebben in het KNDB-bestuur sec het belangrijkste achten, terwijl Roozenburg eigenlijk al aan het relaxen was. Hij had zich voorgenomen dit jaar te stoppen als bestuurslid. Droeg af en toe wat ideeën aan en zorgde voor de rest dat de zaak (de commissie trainingen en opleidingen) draaide. Het draaide goed en dat is zijn verdienste. Wel vind ik dat hij in alle andere zaken wat



P.C. Levels

laconiek is geweest, maar ik kan het me wel voorstellen in de gegeven situatie. Voor mij was het zitting hebben in het KNDB-bestuur niet het belangrijkste. Ik wil gewoon wat voor de damsport doen."

Kort gezegd beschuldigt Levels het D.B., dat hij "een dictatoriale troika" noemt, van machtswellust. Hij illustreert dit:

"Het belangrijkste voorbeeld, en daar zijn alle conflicten uit geboren, is het feit, dat zij Vink (de bondsadministrateur) hebben ontslagen. Dat is eind vorig jaar gebeurd. Ik vond dat ontslag ten onrechte. Niet alleen om de feiten die ze aan hebben gedragen, ook om de zekerheid die ik had, dat daar onzuivere motieven achter schuilgingen. Met name de omstandigheid, dat zij drieën het niet konden verdragen, dat er bepaalde mensen in de damwereld zijn, die nog invloed hebben. Invloed doordat zij mogelijkheden hebben. Ik noem het geval Visser: sponsoring. Er is een duidelijke aversie tussen Schotanus-Bos en Visser. Visser is ongrijpbaar en onafhankelijk gezien zijn positie, en toen zijn ze zich gaan botvieren op Vink, de schoonvader van Visser. Na veel gechica-neer met verschrikkelijk veel, weinig verheffende bestuursvergaderingen, waarin het was Vink eruit, Vink erin, Vink eruit, maar waarbij de wezenlijke zaken niet aan de orde kwamen, is het zover gekomen, dat er een ontslagbrief lag. Daar heb ik bezwaar tegen gemaakt, steeds, maar dat werd met een schouderophalen afgedaan. Toen heb ik tegen het D.B. gezegd: "Ik schrijf de provinciale voorzitters hierover aan, als jullie het binnen een week niet doen". Dus op mijn aandrang is er op 8 januari in Utrecht een bijeenkomst geweest met die elf voorzitters en toen bleek nota bene, dat van de 7 bestuursleden er 4 tegen het ontslag van Vink waren, wat in feite al gegeven was."

Uit een brief van 24 december van Fijen aan Vink kan alleen maar geconcludeerd worden, dat

Vinks ontslag nog slechts een kwestie van tijd is, maar dat het besluit al is genomen.

"Daar bleek duidelijk uit, dat die drie op de solotoer waren. Toen werden ze dus behoorlijk gecorrigeerd door de provinciale voorzitters. Temeer, omdat duidelijk bleek dat er in het bestuur helemaal geen unaniem besluit over was gevallen. Zelfs geen meerderheid voor was. Dat is dus één belangrijke zaak: het ontslag van Vink op onzuivere motieven.

"Een tweede voorbeeld van het verlangen van dat driemanschap om alle banden te verbreken met andere invloedhebbende mensen in de damwereld is de aankoop van een pand samen met de schaakbond in Rotterdam. Daar was praktisch gesproken al een besluit over genomen. Terwijl het bestuurslid Los zich er duidelijk tegen heeft verzet, Janssen zich er duidelijk tegen heeft verzet, ik uiteraard ook, en Lyklema van de financiële commissie er ook vierkant tegen was. Desondanks wisten ze op de beslissende bespreking met de schaakbond samen het zover te krijgen, dat het toch door zou gaan. Alleen vergaten ze één ding: dat ze van de vergadering vorig jaar alleen maar toestemming hadden gekregen om zoiets te doen binnen bepaalde financiële grenzen. Die gingen ver overschreden worden. Op de vergadering is die zaak ook gekapt. Maar de achtergrond, en dat is het trieste van de hele zaak, is dat zij, wanneer dat pand gekocht was samen met de schaakbond, de bondswinkel bij Suiker-Visser weg hadden kunnen halen en dan was de laatste band met Visser verbroken. Dat is de hele achtergrond van de handelwijze van deze mensen. En dan terwijl verscheidene bestuursleden tegen zijn, zelfs mensen van de financiële commissie, het coûte que coûte toch doordrukken, net zoals ze het ontslag van Vink hebben willen doordrukken, dan zeg ik, dit kan niet meer. En dat hebben kennelijk de provinciale voorzitters ingezien."

Het conflict is naar buiten gekomen als een conflict Bos-Levels. Fijen zegt bijv. in een

artikel van Fred Ivens in het Rotterdamsch Nieuwsblad van 23 mei: "Tweede verrassing was toen dat de toorn van Levels tegen Bos was gericht, die moest van hem verdwijnen. Daar hebben we ons van gedistancieerd." Levels is het hiermee niet eens:

Het gaat niet om de problemen tussen Bos en Levels. Het is natuurlijk wel een stukje van het totaal. Het gaat gewoon om het feit, dat ik met dit bestuur, op deze wijze opererend en met de onzuivere motieven die ze daarmee bewijsbaar hebben, niet door wilde gaan."

De vraag rijst dan natuurlijk hoe dit idee van de controverse Bos-Levels als centraal element in het conflict kon ontstaan.

"Er is een commissie van goede diensten benoemd om te kijken of er nog een oplossing mogelijk was. Op een bespreking in Utrecht stelde de commissie voor, als vervolg op gesprekken in Zevenaar tijdens het Mondiledertoernooi, om te komen tot een nieuwe bestuursstructuur, waarbij ze dacht aan een D.B. van vijf, plus 4 kwaliteitszetels voor CTO, jeugd, recreatiedammen en wedstrijdbezeten. Die nieuwe structuur sprak iedereen wel aan. En toen werd mij de vraag gesteld: "Zou je bereid zijn om met dit bestuur in deze samenstelling door te gaan tot de najaarsvergadering van september/oktober. Dan komt de hele zaak opnieuw ter discussie en komen we misschien tot een nieuwe structuur". Toen heb ik gezegd: "Ik sta achter die structuurwijziging, en als het in het belang van de KNDB is, wil ik dat wel doen, maar zeker niet met Bos". Want die had me een paar lelijke oren aangenaaid. Dus in feite heb ik gezegd: dat doe ik niet; hoogstens tijdelijk met die twee anderen. Zo is de zaak toegespitst op Bos-Levels."

De aangenaaide oren komen in het kort neer op overdreven bekibbeling op declaraties, uit de pan gerezen "vreet- en zuippartijen" met mensen die met de betrokken evenementen

niets uitstaande hadden, slecht onderhouden contacten met sponsoren, Bos was ook coördinator sponsoring), terwijl "eigen" sponsoren grote cadeaus kregen, en tegenwerking in het algemeen.

Voor meer algemene kritiek op Bos, maar eigenlijk ook op Fijen en Schotanus, is de volgende passage illustratief.

Levels: "Het moet een beleidsman zijn, en daar versta ik tevens onder, dat je als hoofdbestuurslid en zeker als lid van het D.B. aan die 9.000 leden moet denken en niet een beetje soleren. De man moest ook altijd zijn zin hebben en daarin had hij goede maatjes gevonden in Fijen en Schotanus. IJver alleen is het niet voor mij: je moet ook aanspreken als bestuurslid bij de leden. Die moeten merken van "o die man, die doet wat voor ons".

Hij kon ook namelijk nooit als iemand een verzoek indiende, daar een vriendelijk antwoord op geven. Het was altijd met artikelen smijten en een formeel antwoord, waarbij hij dus verschrikkelijk onsympathiek overkwam, zoals hij ook in de omgang verschrikkelijk onsympathiek overkwam. En vraag het maar aan 100 gemiddelde dammers, dan zeggen die hetzelfde."

Levels onderschrijft dan ook helemaal de uitspraak van Frits van Vloten, gedaan op de jaarvergadering: "moeten wij stellen dat bij het D.B. alle democratische beginselen ontbreken, dat wijsheid een onbekend begrip is, dat het niet de tact bezit om zowel naar binnen als naar buiten als volwaardige hoofdbestuurders op te treden (hiermee bedoelen wij de onenigheid met verscheidene sponsoren)".



G.J. Vink.

SCHOTANUS OVER HET CONFLICT

Tijdens de jaarvergadering is er nogal wat kritiek op de persoon van penningmeester Bos naar voren gekomen. Kun je daar iets over zeggen?

Misschien is er op het persoonlijke vlak wel kritiek te leveren op Bos. Hij komt niet altijd even sympathiek over op mensen, die hem niet goed kennen. Ik ben echter van mening dat een persoonlijk oordeel over iemand niet een juiste beoordeling van diens bestuurlijke kwaliteiten mag beïnvloeden. En die kwaliteiten heeft Bos zeker. Hij heeft z'n taak als wedstrijdleader destijds naar ieders tevredenheid ten uitvoer gebracht en nadat Wiebe Visser zich als penningmeester terugtrok, heeft hij zich ook van deze taak op uitstekende wijze gekweten. Bos is erg precies in z'n werk en dat kan door anderen, met name Levels, dan snel als pieteputerig uitgelegd worden of ook zelfs als pesterij wanneer er b.v. om bescheiden gevraagd wordt. Wanneer Levels echter met een declaratie van f 5000,- komt over een periode van enige

maanden en een groot gedeelte van dit bedrag niet door bescheiden "gedekt" wordt, is het begrijpelijk dat Bos dit niet zonder meer accepteert. Hij vraagt Levels per brief om deze bescheiden en verwijst hem, voor zover hij daaraan niet zou kunnen voldoen, naar het bestuur. De enige reactie van Levels is dan een gewijzigde declaratie van f 3500,-.

Uit het gesprek van Michel Horn met Levels is gebleken, dat zijn kritiek niet speciaal op Bos gericht was, maar het gehele Dagelijks Bestuur van de KNDB betrof. Hij verweet het D.B. in het algemeen dat het teveel macht naar zich trok en teveel beslissingen nam zonder voldoende voorken- nis van de overige leden van het bestuur.

Ik geloof niet dat dat waar is. Levels had het mijns inziens wel degelijk op Bos gemunt. Reeds tijdens een vergadering op 8 januari van dit jaar met de provinciale voorzitters werd de kreet gehoord dat Bos weg moest. Wat betreft zijn opmerking over het D.B.: Ik heb

de indruk dat Levels binnen het bestuur niet helemaal aan z'n trekken is gekomen. Ik denk dat hij zelf wel graag wat meer zeggenschap had willen hebben. Hij is gewend zelfstandig te handelen en dat heeft hij in zijn bestuursfunctie niet kunnen vinden. Zelf heb ik mijn positie binnen het bestuur opgebouwd in een periode van acht jaar. Wanneer Levels wat meer invloed binnen het bestuur had willen uitoefenen, zou hij wat meer geduld gehad moeten hebben. Maar zoals Visser tijdens de laatste jaarvergadering al zei: Levels is een te dynamische figuur om in een bestuursteam te passen. Toen Levels tot het hoofdbestuur toetrad werden wij door het district Gelderland er al voor gewaarschuwd dat er moeilijkheden zouden komen. Ze hebben gelijk gekregen. Dat een Dagelijks Bestuur wel eens beslissingen moet nemen, zonder de leden van het Hoofdbestuur voldoende te kunnen inlichten, is niet te voorkomen. Voor belangrijke beslissingen werd het Hoofdbestuur altijd geraadpleegd en de be-

sluiten kwamen immer langs democratische weg tot stand.

Als één van deze beslissingen van het D.B. noemt Levels de verregaande besprekingen ten aanzien van de aankoop van een pand in Rotterdam, te samen met de Schaakbond, dat dienst zou moeten doen als gezamenlijk bondsbureau. Hij suggereert bovendien dat hiermede het huidige Bondsbureau, dat in Amsterdam gevestigd is, wat meer onder de invloed van FMJD-secretaris Visser vandaan gehaald zou kunnen worden.

Er was al geruime tijd - meer dan anderhalf jaar - sprake van plannen tot aankoop van een pand. Er werden bij diverse gemeenten informaties ingewonnen en Rotterdam kwam met een pand en met een behoorlijke subsidie. Er moest echter snel gehandeld worden omdat vóór 1 mei 1977 - later 1 juli 1977 - een beslissing genomen moest worden. De heer Levels die na zijn brief met grieven van eind februari met het bestuur had gebroken en met wie nog slechts enig contact werd onderhouden via het bondsbureau en de heer Janssen, werd niet van de gang van zaken op de hoogte gehouden. Besloten werd er niets; het plan zou op de jaarvergadering ter tafel komen. Wat betreft de invloed van Visser: Ik weet niet of Visser invloed tracht uit te oefenen via het Bondsbureau en zijn schoonvader Vink, een feit is echter dat wij daar als D.B. nooit iets van gemerkt hebben.

Een ander belangrijk punt is de stappen die werden ondernomen om bondsadministrateur Vink te ontslaan. Levels stelt dat het ontslag al aangezegd was door het D.B. zonder dat het H.B. daarvan op de hoogte was gebracht.

Al heel lang waren er grote problemen rond het functioneren van het bondsbureau en met name van de heer Vink. Afspraken werden door hem niet nagekomen, allerlei zaken werden niet of niet op tijd geregeld en de heer Vink was vaak niet bereikbaar. Het contact met mij als secretaris werd niet voldoende onderhouden. Rond

juni 1976 werd de situatie onhoudbaar. Levels was het met de rest van het bestuur eens dat er wat gedaan moest worden aan deze toestand; ook met de kritiek op het werk van Vink was hij het volledig eens. Besloten werd de bezigheden van de heer Vink gedurende een periode van ongeveer drie maanden te volgen. Omdat dit in de zomermaanden wat moeilijk zou zijn in verband met zijn activiteiten rond het Elsevier-toernooi om het W.K., kwamen wij overeen die periode in te laten gaan op 30 september. Eind december was die termijn afgelopen en op een vergadering van het H.B. tijdens het Suikertoernooi werd besloten Vink een brief te schrijven waarin hem medegedeeld zou worden dat een verder functioneren als bondsadministrateur niet goed meer mogelijk was en dat gezocht zou worden naar een oplossing om hem binnen de dambond een andere functie te geven. Voorzitter Fijen zou de brief schrijven. Voordat deze brief de heer Vink had bereikt was hij echter al door Levels op de hoogte gesteld en toen op 29 december, bij de sluiting van het Suikertoernooi, deze kwestie weer ter sprake kwam, bleek Levels zich plotseling fel tegen het ontslag van de heer Vink te verzetten. Besloten werd toen om een vergade-

ring te beleggen met de provinciale voorzitters; deze zou plaatsvinden op 8 januari. Tussen 29 december en 8 januari werden de heren Janssen, Los en Roozenburg dusdanig be- werkt door de heer Levels, dat de meerderheid van het bestuur nu vóór het handhaven van Vink was.

Levels heeft het ook nog over vreet- en zuippartijen. De wedstrijden moesten zo goedkoop mogelijk, maar aan etentjes en dergelijke zouden behoorlijke bedragen gespendeerd worden.

Ik zou het geen vreet- en zuippartijen willen noemen, maar het is wel waar dat er van tijd tot tijd wat geld opge- maakt werd aan eten en drinken door de leden van het bestuur. Maar mag dat misschien? We be- steden ontzettend veel vrije tijd aan het goed laten draai- en van deze bond, je bent vaak een hele dag op reis en dan kun je toch moeilijk volstaan met een broodje en een kop koffie. Levels was daar trou- wens zelf vaak bij aanwezig; uiteraard.

Al met al vind ik het wel triest, dat ik op deze manier mijn taak als secretaris heb moeten neerleggen. Ik had graag de tien jaar vol gemaakt - het zijn er nu acht geworden - , maar het ergste is wel dat je



Het afgetreden KNDB-bestuur. Zittend v.l.n.r. A.F. Schotanus, mr. J.C.G. Fijen en drs. P. Roozenburg. Daarachter v.l.n.r. J.A.A. Bos, W. Los en A. Janssen.

eigenlijk een trap krijgt. Er is na mijn vertrek ook geen contact meer geweest met het bondsbureau over de lopende zaken, terwijl ook de commissie

Meure/Van Vloten/Thunissen niets van zich heeft laten horen. Ik hoop overigens dat de moeilijkheden met de heer Vink aan

Bos en mij te wijten zijn geweest en dat een nieuw bestuur er in zal slagen tot een vruchtbare samenwerking te komen.